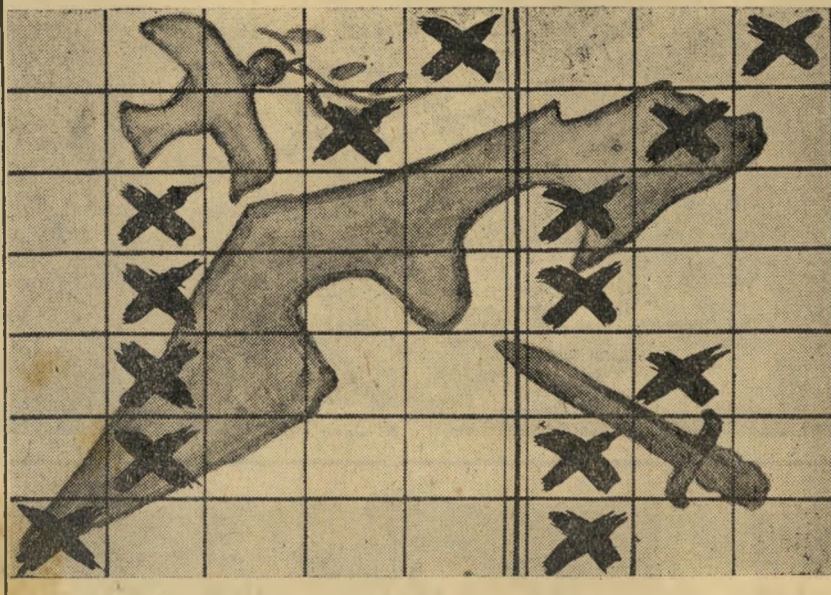

מה אומרות המפלגות:

המדינה במרחב

שיוון זכויות שיוון זכויות משטר צבאי נמוך	שלום ע"י מהפכה כללית חופש מונבל	שלום ע"י פשרה	לא שלום לא מלחמה התפשטות	כלפי המדינות הערביות	כלפי ערביי ישראל
--	---------------------------------	---------------	--------------------------	----------------------	------------------

- מק"י
- מפ"ם
- מפא"י
- פרוגרם
- צ.כ.
- דתיים
- חרות

כל בעיות המדינה: כלכלתה, בטחונה, האפ" שריות לקליטת העלייה, נובעות משורש משותף אחד: בעית היחסים בין מדינת ישראל והעולם הערבי הסובב אותה.

אופייני למלחמת הבחירות הנוכחית שכמעט כל המפלגות נמנעות מלהתווכח בגלוי על שאלה חיוניות זו, מעדיפות להתחבא אחרי הסיסמאות השיגרתיות, שאינן אומרות ולא כלום.

הבעיה שהבוחר חייב להחליט עליה:

מדינות ערב מתיחסות בשנאה גוברת והולכת אל המדינה, מכריחות אותה להפריש חלק ניכר מהכנסתה הלאומית (השמור בסוד) כדי להגן על גבולותיה הארוכים. נטל זה הוא מעמסה עצומה על הכלכלה הישראלית המנותקת מן השוק ה"טבעי" שלה, מעבר לגבול, וממקור האספקה של חמרי גלם ומצרכי מזון.

שלוש הדרכים הפתוחות למדינת ישראל:

התפשטות כבוח הנשק: מפלגה אחת (חרות) תובעת בגלוי את כיבוש ארץ-ישראל הערבית (ועבר הירדן). קרובים לדעה זו: אנשי מפ"ם (הדורשים להשתמש בנשק עברי כדי להקים מדינה ערבית "עצמאית", תלויה במדינת ישראל, בא"י הערבית), חוגים מסוימים במפא"י (ח"כ אליעזר לבנה, וכפי שסבורים אחרים: בני ג'י. בעצמו), אישים מרכזיים רבים במפלגות אחרות.

אף כי יש ויכוח רב בין הדוגלים בקו זה על שעת הכושר לביצועו, הרי מסכימים הם בהנחות היסוד: (א) צבא ישראל יהיה מסוגל למגר שנית את כל צבאות ערב, לגרשם מא"י הערבית, להגן על הכיבושים אחרי שיושגו; (ב) לא נוח להגן על הגבול הנוכחי של ישראל, אך קל יהיה להגן על גבול הירדן; (ג) קל יותר לקלוט את העלייה כאשר קרקע המשולש יהיה בידי המדינה.

לא שלום ולא מלחמה: המדיניות המוצגת הרת של רוב המפלגות, החל ממפא"י ועד לציוני הכלליים, מושתתת על הנחות אחרות: (א) מדינת ישראל יכולה להתקיים לאורך ימים, בעזרת ידידיה מעבר לים, בלי כל קשר עם המרחב הסובב אותה; (ב) המעצמות הגדולות לא יתנו לערבים (וליהודים) לחדש את המלחמה; (ג) הצעד הראשון להשגת שלום חייב לבוא מצד הערבים, שיבינו באחד הימים כי שנאתם את ישראל אינה בציאותית; (ד) אין מקום לשום ויתורים מצד ישראל כלפי הערבים; (ה) המדינה תוכל להגן על עצמה בכל עתה, אם תותקף.

החולשה הגלויה של מדיניות זו: אין היא מצביעה על שום מוצא מציאותי מן המצב הקיים, אין היא פוטרת את המדינה מהפניית חלק גדול מכוחה לפסים בלתי יצרניים (צבא).

התפשטות בדרכי שלום: אנשים רבים בישוב מאמינים שכדאי למדינת ישראל להגיע לידי שלום של פשרה ויתורים הדדיים עם הערבים, כדי לאפשר התפשטות כלכלית של המדינה בדרכי שלום וניטראליות משותפת של המרחב במקרה של מלחמה. הויתור העיקרי הדרוש מצד מדינת ישראל: החזרת הפליטים הערביים שמקומם טרם נתפס ע"י העולים החדשים, תשלום פיצויים הוגנים לכל שאר הפליטים, שלא יוחזרו מכיון שדעה זו לא נתקבלה ע"י אף אחת המפלגות היריבות במלחמת הבחירות הנוכחית, אין היא מענינת את הבוחר ביום הבחירות.

המפלגה היחידה הדוגלת בקו דושה: מק"י, המאמינה כי מהפכה קומוניסטית בכל ארצות המרחב תחסל את הניגודים הלאומיים, כשם ש"חוסלו בכרית המועצות.

יחסה של המדינה אל המעוט הערבי שלה,

שגם הוא נתון להכרעה ביום הבחירות, נובע במישורין מתפיסת היסוד של יחסה אל המדינות השכנות. שלוש האפשרויות, המקבילות לאפשרות יות הנ"ל:

גירוש ערביי ישראל: אדם המאמין כי על מדינת ישראל להמשיך במלחמה נגד המדינות הערביות לשם כיבוש א"י הערבית, אינו יכול להתעלם מן העובדה שבמקרה זה יקחו ערביי ישראל לנצחון אחיהם הערבים. למרות זאת אין אף מפלגה מעזיה להבוע בגלוי את גירוש ערביי ישראל, הגם שיש אורחים הכבורים שהדבר דרוש.

לא גירוש, לא שיוון: עמדתה הנוכחית של המדינה ורוב המפלגות, שפירושה לכבול את ערביי ישראל ע"י משטר צבאי המונע מהם חופש התנועה וחופש הביטוי, שולל גם את פעולתם הכלכלית החפשית. רבים מקוים כי ירידה מת" מדת ע"י לחייהם של הערבים תניע אותם לצאת מן המדינה מרצון.

פרט לקומוניסטים מסכימות כל המפלגות, פחות או יותר, לקו זה. הציונים הכלליים תובעים להחזיר את החופש הכלכלי לערבים, כדי שיוכלו למ" כור סחורתם לסוחרים עבריים פרטיים (במקום לבעלי מונופולין שמאליים). מפ"ם תובעת שיוון לערבים, אך היא כבולה ע"י העובדה שאחדים מקיבוציה מעוניינים בצמצום שטח-המחיה הערבי, ושלפחות חלק מן האחרים למצב ערביי ישראל הם אנשי מפ"ם בעצמם.

הסכנה של הקו הזה: הוא הופך את ערביי ישראל לשונאי המדינה בלבם, אך משאיר אותם במקומותיהם. התוצאה: נאמנות מפוקפקת במקרה של מצב-חירום, תמיכה גוברת והולכת של הערבים (בעיקר הנוער) במק"י, אף כי ערבים רבים יצביעו בעד רשימות מפא"י, בפחדן מפני אמצעי-תגמול.

שיוון זכויות גמור: קו המבוסס על ההנחה שערביי ישראל, אם ייקלטו במדינה מבחינה כלכלית, חברתית ותרבותית, יכולים לשמש גשר בין ישראל וארצות ערב, יגבירו את סיכויי השלום בין המדינות. מטעמים שונים דוגלים בקו זה: הקומוניסטים, וכפוף להסתייגות הנזיל, סיעת הרוב של מפ"ם.

דרך א': מלחמה לשם כיבוש

דרך ב': שלום לשם התבססות

דרך ג': לא שלום, לא מלחמה

